

ชื่อวิทยานิพนธ์	กลุ่มพิทักษ์สวัสดิภาพชาวโคกโพธิ์ : พลังชาวบ้านเพื่อสวัสดิการชุมชน
ผู้เขียน	นางสาวกนกรัตน์ ชูศรี
สาขาวิชา	พัฒนาสังคม
ปีการศึกษา	2548

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของสมาชิก 2) ลักษณะการมีส่วนร่วมของสมาชิก และ 3) ผลประโยชน์ที่สมาชิกกลุ่มพิทักษ์สวัสดิภาพชาวโคกโพธิ์ได้รับจากการมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการของชุมชน โดยเก็บข้อมูลจากสมาชิกกลุ่มพิทักษ์สวัสดิภาพชาวโคกโพธิ์ ที่เข้าร่วมประกอบกิจกรรมการอุทิศแก่ผู้เสียชีวิต ติดต่อกัน 5 ครั้ง และเคยได้รับสวัสดิการชุมชนจากกลุ่มพิทักษ์สวัสดิภาพชาวโคกโพธิ์ ซึ่งเป็นสมาชิกตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป นับตั้งแต่ พ.ศ.2518 จำนวน 10 คน และผู้ที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกไม่เกิน 4 ปี นับตั้งแต่ พ.ศ.2542 จำนวน 10 คน รวม 20 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของสมาชิกแบ่งได้เป็น 2 ประการ คือ 1) ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ ความต้องการการยอมรับจากคนในชุมชน ต้องการช่วยเหลือสังคม ต้องการความมั่นคงปลอดภัย และต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม 2) ปัจจัยทางเศรษฐกิจหรือผลประโยชน์ ได้แก่ สวัสดิการที่สมาชิกได้รับ เช่น ค่าจัดการศพตามประเพณีทุนการศึกษาบุตร เป็นต้น ส่วนลักษณะการมีส่วนร่วมของสมาชิก พบว่ามี 4 ลักษณะ คือ 1) การร่วมกันวางแผน หรือ การร่วมคิดร่วมตัดสินใจ 2) การร่วมปฏิบัติ 3) การร่วมได้รับผลประโยชน์ และ 4) การร่วมประเมิณผล สำหรับการศึกษาผลประโยชน์ที่สมาชิกได้รับจากการมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการชุมชน ได้แก่ ผลผลิต ซึ่งเป็นประโยชน์จากการดำเนินงาน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ 1) ระดับบุคคล 2) ระดับกลุ่ม 3) ระดับชุมชน และผลลัพธ์ เป็นผลของสำนึกร่วมที่เกิดจากค่านิยม ทศนคติ และการเรียนรู้ของสมาชิกที่นำไปสู่ชุมชนพึ่งตนเอง ได้แก่ 1) ความเป็นเครือญาติ 2) วิสัยทัศน์ของผู้นำกลุ่ม 3) องค์กรแห่งการเรียนรู้ 4) สำนักแห่งการช่วยเหลือเกื้อกูล 5) การประนีประนอมประสานประโยชน์เพื่อชุมชน และ 6) การพึ่งตนเองนำไปสู่การเป็นชุมชนเข้มแข็ง

ดังนั้น การมีส่วนร่วมสมาชิกกลุ่มพิทักษ์สวัสดิภาพชาวโคกโพธิ์ในการจัดสวัสดิการชุมชน ต้องเกิดจากความต้องการอันแท้จริงของสมาชิกและสายสัมพันธ์แห่งทุนทางสังคมที่มีอยู่ในชุมชน ทำให้สมาชิกเกิดการเรียนรู้ศักยภาพของตนเอง อันจะนำไปสู่ความเข้มแข็งและการพัฒนาที่ยั่งยืนของกลุ่มและชุมชนต่อไป

Thesis Title Phithak Sawatdiphap Chao Khok Pho Group :
Local Social Movement for Community Welfare

Author Miss Kanokrat Shusri

Major Program Social Development

Academic Year 2005

ABSTRACT

This research aims to examine 1) factors leading to members' participation 2) members' participation characteristics and 3) benefits for the Phitthak Sawatdiphap Chao Khok Pho members who participate in community welfare management. The data are obtained from 10 members who regularly join the death devotion ritual for 5 times and used to receive the community welfare from the over 20 year group members since 1975 and those with lower than 4 year membership since 1999. Purposive simple random method is used to gather these 20 samples.

The research finds that there are 2 factors leading to members' participation which include 1) social factors, namely need for being accepted by community, for assisting society, for being stable and secure and for participating in group activities, 2) economic factors or benefits consisting of received welfare such as money for traditional funeral, educational grant for children ect. Members' participation characteristics are divided into 4 types: 1) plan sharing or decision sharing, 2) implementation sharing, 3) benefit receipt sharing and 4) evaluation sharing. Regarding the study of benefits for the group members participating in community welfare management, products which are the benefits from the management are classified into 3 levels: 1) individual, 2) group, 3) community. The outcomes resulted by co-awareness from values, attitudes and the members' learning leading to self-dependent community refer to 1) kindred relationship, 2) group leader's vision, 3) knowledge learning unit 4) awareness of assistance 5) beneficial compromise for community and 6) self-dependence for community strength.

Therefore, the participation of Phitthak Sawatdiphap Choa Khok Pho members in community welfare management depends on the members' genuine need and the social capital relationship in the community which encourage the members to realize their potential allowing strength and sustainable development to both the group and the community.